TRACTATUS QUO VERAE AC GENUINAE PHILOSOPHIAE HERMETICAE, ...

Johann Ludwig Hannemann

CATO CHEMICUS

Tractatus

Quo

Veræ ac Genuinæ Philosophiæ Hermeticæ,

&

Fucata ac Sophistica Pseudo Chemiæ & utriusque Magistrorum Characterismi accurate delineantur.

HAMBURGI,

Apud Go·THOFR. Liebernickel.

Literis BRENDEKII

Anno 1690.

CATONIS CHEMICI,

CAP. I.

DE CHEMIÆ ORTU.

QUod humanum ingenium se habeat ut primum aliquod mobile, satis ex hominum actionibus & meditationibus compertum est, sicut enim hoc est in continuo, & perenni motu, sic nec minus ingenium humanum quiescit. Proinde anima nostra in se considerata non male dicitur res cogitans; nam quemadmodum nullum corpus sine Extensione concipi potest, sic & ne quidem temporis elabitur

punctum, quo non anima cogitet, ejusque influxu irradietur. Duplex autem causæ istius perpetuæ actionis in anima surgentis videtur esse, altera Metaphysica, altera *Physica*. Sit hæc interna, illa externa. De utriusque ortu, efficacia & liturgia multa forent dicenda, si ratio propositi id svaderet. Solum sermonem nostrum hoc loco restringemus ad externam causam, quæ videtur, exprimi hoc canone à scholis recepto. Objecta movent sensus. Sicque sensus (externos puta) videntur fungi officio nunciorum, qui sensibus intrinsecis videlicet memoriæ & phantasiæ sistunt occurrentia. Illa autem occurrentia pariunt meditationes, hæ meditationes ut plurum non quiescunt in nuda speculatione vel contemplatione, sed prout naturæ instinctus vel inclinatio est, operari incipiunt, sicque illa cogitata duntaxat

xat in ſermonem vel vocalem vel ſcriptum erumpunt, vel etiam in opera artificialia deſinunt. Tanto autem illa opera perfectiora ſunt, quanto ſubtilius ingenium. Hac occaſione omnes ſcientiæ & artes natæ ſunt, & quotidie incrementum ſumunt. Huic occaſioni etiam ſuum ortum debet Chemia artium Regina, & Theologiæ dignitate & nobilitate proxima. Hæc autem vel verſatur in analyſi quorumlibet corporum; (ejus enim objectum eſt omne corpus naturale ſublunare) vel duntaxat reſpicit Chryſopœiam Metallorum Metamorphoſin. Hanc vel jactant veri Philoſophi, & illa eſt arcana arcaniſſima, ad quam nemo illotis irruet manibus, vel impura mente; ne etiam promiſcue omnibus pateret ad h nc Divinam artem aditus, hierogl ph ci Characteres primo ab Ægyptiis, apud quos hæc

 ars

ars ſupremum tenuit locum teſte Svida) fuere inventi, quibus eam includerent, ne Margaritæ projicerentur porcis. Vel circa eam verſantur Sophiſtæ, hi autem non aliter conſiderandi veniunt quam fuci circa apiarium volantes. Hoc modo non eſt ars, ſed mera impoſtura, & hi cini flones, ut qui veram Metallorum ignorant analyſin & ſyntheſin, tam exoſam reddiderunt artem, ut jam dudum pro impoſtura fuerit habita; nec injuria, hi enim ſophiſtæ tot deceperunt homines, milleque fucos & fraudes, quibus & Magnatum æraria auro & argento evacuarent, commenti ſunt. De utriusque artis ſcilicet veræ & falſæ operatoribus quædam artis filiis in cautionem, & Chemiæ veræ aſſertionem proferre placet.

CAP.

DE VERA CHEMIA.

PHilosophi habent Canonem. Contraria juxta se posita magis elucescunt : Et hic canon & in hac Chemiæ consideratione meretur locum ; quippe quantum Chemiæ tribuendum esset, non satis foret evidens, nisi & ejus oppositum simul considerarepulmus. Quam eligantissima pulcherrimaque creatura esset lux, haud innotescerect, nisi ejus oppositum, scilicet tenebræ essent cognitæ. (De oppositorum genesi multa quidem essent dicenda, si crimen Manichæismi effugere liceret, obiter enim notetur. Dogma veteris Manichæismi, non satis nobis compertum esse; Nam quemadmodum fides historiæ dependet ab

ab incorrupto judicio & fide Historici; ita etiam omnes ejusmodi relationes historiæque de veterum hæresibus non possunt sine formidine oppositi sic accipi, quin dubium hoc remaneat, an etiam fideliter acta recenseantur. Certum etenim quod hi hæresium relatores non ubique boni historici fidem impleant, vel notas boni historici characteristicas habeant quas merent, istæ relationes. Sed non movebimus hanc Camarinam.) Sic neque Chemia vera bene cognita ejusque pretium, Dignitas & nobilitas, dicam an Majestas, constaret, si non etiam suis coloribus depingeretur sophistarum impostura. Ut autem filii artis sciant, quantum distent æra lupinis, utriusque aliquam ideam hic adumbraturi sumus. Incipimus autem merito de vera, cujus hæ sunt notæ characteristicæ, quibus à falsa distinguitur.

1. Est

1. Est simplicissima, & Naturæ operationibus adæquata. Dicitur simplicissima, quia omnis compositi expers, neque etiam terminos suæ simplicitatis ullo excedit modo. 2. Naturæ operationibus adæquata; & hoc verissimum, posset hoc ipsum prolixo sermone probari, verum brevitati Sacramentum, magis autem taciturnitati diximus. Nolumus enim esse rei fracti sigilli Hermetici: Hoc solum nota. Dicunt Philosophi. *Natura Natura lætatur.* Natura duos habet spiritus architectonicos, Calorem & frigus. Et hi duo sunt præsides in arte. Natura suas operationes 4. anni partibus conformes instituit, ut sunt *Hyems, Ver, Æstas, Auctumnus.* Et hæ anni partes sunt in opere Magno Philosophico, Hyems ad caput Corvi, Ver ad columbam vel Cygnum: æstas ad pomum citri: Autumnus ad Cynosbatum. 3. Natu-

ræ operationibus adæquata est ratione organorũ vel vasorum. Nota. una via, una res, una dispositio, unus actus, unum vas ad complementum Magisterii. 4. Adæquata est operationibus Naturæ. Natura non patitur violentum. Magisterium Philosophorum omne violentum destruit Nota. Testudinem gradiendo non superabit Philosophus. 5. Adæquata est operationibus ratione Materiæ. Natura propter elementa, præter vegetabile animale, & minerale nihil sinu suo includit. Artificium philosophiæ Adeptæ est etiam præter sua elementa nihil aliud quam vegetabile, animale, minerale. Nota. *Trinitas in Unitate, & Unitas in Trinitate.* Et articulum de Trinitate contra Anti-Trinitarios non Logicis, sed argumentis realibus astruit. 6 Adæquata est operationibus naturæ ratione formæ resuscitationis. Natura in

Se-

Semina quæ videntur mortua infundit vitam, in philoſophia adepta & mortuum vivificatur. Nota. Eſt *Adrop* & Phœnix Ægyptius. Sicque ſtabilit articulum reſurrectionis. 7. Eſt adæquata operationibus naturæ: ratione mixtionis; Natura in geneſi rerum miſcet humidum cum ſicco & fovet Phœbum in vaſe terræ. Ars miſcet humidum cum ſicco, fovet Phœbum philoſophicũ in vaſe ſuo philoſophico occulto. Nota. Oſiris, Iſis, & Typhon et Vulcanus. 8. Eſt adæquata naturæ operationibus. Natura, ex quo quid vult generare, vertit in limum; Philoſophia adepta putrefacit, & in limũ ſuam materiã vertit. Nota. Limus eſt principium corruptionis, & rudimentum generationis 9. Eſt adæquata naturæ operationibus. Natura ſubjecta generationis operi expoſita, modo ex ſiccat, modo humectat, Alchemia modo materiam ſuam ſiccat, & humectat

mectat. Nota. Pluviam reduc in Terram sitientetem siccam. 10. Est adæquata naturæ operationibus Natura colorat per gradus. Et in Cynosbato colorando rubedo colorum complementum est: Alchemia & per colores diversos ducit suum Magisterium. Nota. In Magno opere sunt 4. Colores principales. Niger, albus, flavus, ruber. Intentionales sunt cauda pavonis, colla columbarum, anatum, & IRIS. 11. Est adæquata naturæ operationibus. Natura habet suum generationis tempus. Observa genesin Microcosmi, Ars Chemica & suum tempus putrefactionis, coagulationis, ablutionis, &c. Nota. Ægyptus & Persia, vel Asia, Africa, America, Europa, Utopia Mori. 12. Adæquata operationibus naturæ. Natura in genesin vegetabilis non recipit materiam animalis propinquam. Ars Chemica nihil pe-

re-

regrini ſuo operi admiſcet. Nota Mixtionem ſpecierum prohibet DEUS in Scriptura. Omnia ſunt ſibi invicem homogenea in arte ſpagyrica. 13. Adæqvata Naturæ operationibus, illa ad geneſin Micro-Coſmi Maris & Fœminæ copulam reqvirit. Ars ſpagyrica habet in ſuo opere utriusque ſexus ſimulachrum & iconem Nota. Gabritius & Bejæ. 14. Adæquata Naturæ operationibus. Natura non facit ſaltum. Ars Chemica non facit ſaltum. Nota 1. Niger. 2. Albus. 3. Flavus. 4. Ruber. Hi colores ſe invicem ſubſequantur neqve alter alterum præcedat. Cæterum opus triſtem habet exitum. 15. Adæquata Naturæ operationibus. Natura habet in operibus ſuis perficiendis & abſolvendis ut plurimum determinatum tempus, quo finiuntur. Ars Chemiæ & opus ſuum ma-

gnum certa tempus menſura metitur. 16. Adæqvata Naturæ operationibus. Natura habet ſuum fatum phyſicum. Illud videtur ſitum in numero, pondere & menſura, juxta dictum Salomonis. Ars Hermetica etiam habet ſuam legem Adraſtæam, contra qvam operator non peccabit, & illa etiam numerum pondus & menſuram reſpicit. Numerum ratione vaſorum, ratione dierum, ratione graduum 2. Pondus, ratione materiæ &c. Menſuram ratione Chryſidis, Iſidis, Typhonis, Vulcani &c. plura annecterem, ſed præſtat claudere fontem.

CAP. III.

DE VERÆ CHEMIÆ SCRIPTORIBUS.

VEra Chemia, quam ſecundum ſua ſigna Diagnoſtica, Cap. 2. ut & no-

notas Characteristicas delineavimus, & quidem coloribus vivis, & suos habet scriptores. Quos in duas dispescimus classes. Classis prima complectitur illos autores, qvibus hæc symbola tribuuntur & his solum fidendum est. 1. Sol est ejus Conjugii pater, & alba luna mater, tertius succedit ut Gubernator 2. Fumus complectitur fumum, & herba alba *crescens* super monticulis caput utrumqve 3. pharmaco ignito spolianda est densi corporis umbra. 4. Hoc accipe qvôd in sterqviliniis suis calcatur: absqve scala ascensurus, cades in Caput. 5. Aqvila volans per aerem & Buso gradiens per terram. 6. Omnes *concordant* in uno, qvi est bifidus. 7. Lapis habetur ex Matrimonio Chabritii & Bejæ. 8. Ex △ & ☿, ut natura, sic ars producit Metalla. 9. Corpus infantis ex Masculo & fœmina

pro-

prodit in actum, 10. Elementorum fac æqvationem, & habebis. 11. Lapis ut infans, lacte nutriendus est virginali. 12. Saturnus humectat terram portantem Solis florem & Lunæ. 13. Fixum fac volatile, & volatile fixum, & habebis totum Magisterium. &c. Qvidam Eruditi viri aliquot autorum scripta in certa collegerunt Volumina ut sunt Turba Philosophorum. 2. Theatrum Chimicum, cujus sex sunt volumina. 3. Musæum Chimicum. 4. Syntagma harmoniæ Chimicæ philosophicæ. C. Jani Lacinii collectanea Chimica edita Basileæ. Ne autem Paracelsum prætercam, hujus opera in 4to. anno 1589. excusa Basileæ magni sunt æstimanda, sumtuum eorum, qvos in iis emendis expendis, nunqvam pœnitebit: Forsan *viatorium* in scripta Paracelsi dabo. Præter recensita volumina sunt alia

lia quæ nunc non tangimus scripta. Altera classis complectitur modernos, inter qvos Espagnet & Trevisanus sunt duces. Flamellus, Riplæus &c. merentur etiam suam laudem. Pantaleon est qvoque egregius scriptor, sed cuncta involvit nodo Gordio, recte defendit Sendivogium. Duo novissimi sunt Aqvilæ Thuringicæ autor, & Helbigius (aliorum hic non fiet mentio, ut ut his duobus merito sint præferendi.) In autore Aqvilæ duo notanda errata. Primo erat in hoc, qvod duplicem statuat viam, siccam & humidam. Vera Chemia solum unicam novit viam. 2. In descriptione materiæ aliqvid humani patitur. Supplementum in fine additum est alterius autoris, non qvidem Adepti, sed tamen ejusmodi viri, cui sal sapientiæ cognitũ. Qvod ad Helbigium attinet, illum qvidèm

dèm ut eximium *Philosophum* veneramur; sed pro Adepto non agnoscimus, qvod satis patet ex contextu ejus libri. Mirum in modum sibi plaudit suâ Tessa, verum autem ejus sensum eruit Anonymus scriptor. Sed dolemus qvod tam jejunum defensorem nactus sit, cui non patent fores ad hæc mysteria, qvod claret ex judicio, qvod hic scriptor dat de *Isaaco Hollando*, qvem non intelligit. Nolo Cassium de auro eleganter eruditeqve differentem præterire, etiam nobis placuit hoc opusculum, ut ut quædam in eo non ad normam philosophiæ Adeptæ conscripta occurrant. Nihilominus inveniet in eo studiosus philosophiæ Adeptæ, qvæ ipsi possunt esse usui & commodo; Sal artis Hermeticæ vivis coloribus in eo descriptum est, sapientiæ sal dictum, verum ad huc qvadam veste involutum est iis,

qvo-

quorum oculis annata eſt tunica præconceptarum opinionum, vide noſtrum Chemiæ Microſcopium. Alipuli ſcriptum fere prætermiſiſſem, videtur eſſe ſuppoſititium, habetur nomen fictum, qvoniam nihil in eo occurrit, quod ſapit Arabum indolem vel genium. Quod de libris Hermetis in oriente commemorat commento haud disſimile & qvod fertur de ſuperſtitibus libris Eſdræ. Credo autem utrumqve ſed ſubformidine oppoſiti. Ænigma de decimo foramine in homine æquipollet vocabulo Teſſa. Sed quorſum reſuſcito Mercurium præcipitatum.

CAP. IV.

DE *VERÆ CHEMIÆ SUBSIDIIS.*

Quan-

QUandoqvidem cum omni opere & expeditione ſic comparatum eſt, ut ſine mediis ſubſidiisqve neceſſariis non facile ſubſeqvatur, imo ſtultus videretur, qui opus aliqvod aggresſurus, non prius ſibi de mediis & ſubſidiis apprime necesſariis proſpiceret & optima quæque eligeret. Quis Nautam non furioſum æſtimaret, ſi ſine velis, clavo & pixide nautica neceſſarioqve commeatu iter in Indiam ſuſciperet. Nec minus dementiæ crimen effugiet Adeptæ Philoſophiæ ſtudioſus, qvi ſine adminiculis oppido commodis necesſariisque tale qvid in Chemia moliri quid animum induceret ſuum. Ille & divitiarum & ſalutis jacturam faciet Subſidia autem illa, quæ requiruntur, & ſine quibus opus perfici nequit, ſummatim complectitur hiſtoria expe-

expeditionis Jaſonis ad aureum vellus, qua expeditione nec aurum auro, lac lacti Chemicæ operationi magis convenit, Nos autem ſubſidia illa diſpeſcimus in tres claſſes. *Prima*, quæ opus præcedere debent, enarrabit. Secunda, quæ in ipſo opere neceſſaria tradet. Tertia, qvæ abſoluto opere requiruntur exponet. Anteqvàm qvis opus aggrediatur, primo ſecum bene expendat naturam ſuam moraliter, an iſtæ virtutes in ipſo inveniantur, qvas adepti philoſophi ad opus prædicant utiles neceſſariasqve. Ne autem hic prolixus ſum, tribus expediam. Timor Domini initium ſapientiæ Dilige proximum, ſicut te ipſum. Eleemoſinæ delent peccata. Omnia ad majorem DEI gloriam. Soli DEo Gloria. Beati humiles. Indeſinenter orandum. *Pietas* enim illa, qvæ in adeptis elucesſcit, ver-

verbis ſatis prædicari non poteſt. Eſt etiam hoc proverbium notum. Chemia vel pium hominem invenit, vel pium facit. Qvod non mirum: opus enim hoc ſacrum eſt, in qvo creationis mundi; plaſmationis Microcoſmi, Myſterii Triados ſanctisſimæ, Myſterii incarnationis, Myſterii regenerationis novi hominis; Myſterii mortis hominis; & deniqve reſurrectionis vivas qvaſi imagines vides. Imò ſolius univerſæ naturæ operum ideam delineatam ſpectabis. Qvem non horum admirandorum phænomenorum contemplatio pium probumqve faceret. II. eſt lectio ſcripturæ, ut quæ omnis ſapientiæ oceanus intelligentiæque promus condus; ſcrutamini ſcripturam Hæc nocturna diurnaque manu volvenda. Cujus lectioni junge Arndii ſcripta, in quibus pietatis nucleus; Philoſophi Teutonici Bohmii

mii opera etiam cum ſcriptis Sperberi ad manum ſint. 3. Phyſicæ ſtudeat non illi contemplativæ ſub Tyrannide Peripateticorum plangenti, verum quam correxit hodierna ætas, qvam experimentalem nuncupamus. Nobile opus phyſicum eſt, quod ſcripſit Eſpagnet &c, 4. Familiaria ſint ſcripta Paracelſi, quæ prodiere Baſileæ 1559. in 4. Abſque intermiſſione Adeptorum libros, inter quos Lacinius è præcipuis, volve revolve; liber librum explicat. Sophiſtarum lectioni noli tempus impendere. 5. Operationes Chemicas, ad unguem habebis cognitas perſpectasque, ut ſcias quid ſint: Digeſtio, Eductio, reductio, ſolutio putrefactio, coagulatio, Fixatio & maturatio &c. quæ opera omnia philoſophicè non ſophiſtice intelliguntur. Sophiſtæ ſunt ejusmodi ſimiæ artis qualis Diabolus eſt ſi-

mia

mia Dei; Vita hos! In opere dum desudas & maximam partem, quæ modo commemoravi, sunt necessaria. *Præterea* etiam sis, longanimis, patiens, tardus, continuo assiduus, vigil. Festina lente. Omnis præcipitantia, à Diabolo. Et in omnibus ritum quatuor anni partium sequaris; principium operis sit hyems & sic consequenter, tuncque est opus mulierum & ludus puerorum. Opere absoluto memineris Soli DEO Gloria! Egeno subsidium, superbiæ studium fugiendum. Humilitati in dictis & factis studendum, caveasque ne sigillum taciturnitatis frangas. Nemini hoc arcanum revelandum, & ne quidem ex nobis natis. Hæc sunt licita Media & Veræ Chemiæ subsidia Ab his divortium faciunt ut plurimum Sophistæ. Illi naturam in natura non quærunt, eique potius vim & injuriam inferunt atro-

atrocem. Qvidam neglecto DEO, *flectere si nequeo superos Acharonta movebo*, blasphemo clamant ore. Et in eum finem cum Diabolo pactum ineunt. Verum in hujus potestate non est. Omne donum bonum à DEO patre luminum. Cui DEUS dat, habet; Diabolus aliquando à qvodam consultus, fertur respondisse, solve & coagula, plus dicere prohibeor. Præter recensitos modos Buccinatores alium modum hoc artificium ex Adeptorum Manibus extorquendi non sine pietatis naufragio debitæque reverentiæ erga artem Divinam jactura commenti sunt. Hi bellum indicunt adeptis & nisi prodant naturæ Mysterium quævis mala minantur. Verum bruta hæc sunt è pelvi fulgura. Herculem illi furentem vel Ajacem repræsentare videntur, qui vel invitis Diis sibi spondent victoriam.

am. Quis vero æstimet illorum truculentos vultus, sermones minaces, quos par exitus manet, qui olim Gigantes, jovi bellum inferentes. Sciant autem hi boni viri, quod Philosophia Adepta sit Oceanus, in quo graditur columba & natat Elephas. Sed ut pater confugiunt ad Helbigium, & Johannem de Monte Hermetis. Quod ad priorem attinet. Solatium, quod hic dare potest, ipsis minime invidemus. Alter naturæ mysta, memor erat sui juramenti, quod DEO & Naturæ præstitit, ne tantum arcanum temere prodat. Hermeticæ artis inter est, ne hoc arcanum ulli, nisi cui DEus velit revelare, reveletur. Satis etim mirari non possum, quod hi 600, tot enim in hoc fœdus coivisse fatentur, viri, se Hermeticos nuncupant. Revera in illorum scriptis, nec vola nec vestigium

artis

artis, imo neque artis rudimentorum apparet.

CAP. V.

DE FALSA CHEMIA.

VErtimus vela, & hucusque conſideravimus virginem veris philoſophis deſponſatam, à nullo tamen defloratam & tamen multorum liberorum matrem, quos omnes peperit enixaque eſt ſalvo virginitatis ſacro. Virginem dicimus Chemiam veram & merito; quoniam eam ſanctè tractant Adepti; Virgo eſt & tamen mater, ſed ad mirandæ prolis, Virgo eſt hermophrodita, in qua uterqve ſexus, & in utroque ſexu æque potens & valida. Statura ſua & Gigantem & pygmeum refert, ſapienti ſat. Huic Lucretiæ, ſed tamen à nullo Tarquinio

defloratæ, opponitur impudica Thais, quæ pudicitiam ſuam habet venalem. Eſtque Chemia phrenetica (ignoſcite Viri Buccinatores nomendaturam hanc à vobis mutuanti.) Hæc â vera innumeris par. ſangis differt: Vera paucis & ſolum piis naturæ ſcrutatoribus cognita: phrenetica illaque inſana belua in omnium amplexus, ut laſciva meretrix, ruit omnibusque ſe ſubſternit, & horrenda edit monſtra. 2. Vera humilis & ſimplex. Illa phrenetica ſuperba, faſtu tumida & turgida, multiplex, Variegata, milleqve coloribus tincto paludamento cincta. 3. Vera duntaxat vel purpura vel ſtola alba amata, Solis & Lunæ inſignibus decorata; phrenetica inconſtanti colorum luſu ſeſe delectat, & ipſo vertumno verſabilior, & ad inſtar chamæleontis ad libitum ſui proci (porci) variat colores,

res,

res. 4. Vera caput habet redimitum corona aurea, capillis ſuæ prolis intertexta; phrenetica caput habet decoratum corona, in qua plures quam in collis anatũ columbarũ), caudaq; pavonis, colores, inter quos emicat colorum fex. 5. Vera in manu dextra fert ſignũ Antimonii; phrenetica Aquæ fortis. Vera in manu ſiniſtra attendit ignẽ aquã, hæc ſigna unita; phrenetica Auripigmentũ Vera pectori habet in ſculptum characterẽ ☿ ſophorũ; phrenetica Urinæ, Vitrioli, Salis, Mercurii. Vera ambulat pavimento cui hi characteris inſcripti. ☉ ☽ ♀ ♃ ♄ ♂, Salis Nitri, aceti deſtillati, Urinæ, aquæ, ignis, terræ, phrenetica hæc ſigna non habet ſub pedibus, ſed circa eam in aere volant & duntaxat hic oſtendunt umbram per refractionem radiorum. ☿ Vulgi modo ei inequitat, modo ab eo avolat, & videtur agere perſonam Mimi. ☿ ſophicus è longinquo ipſam inſe-

 qui-

quitur petitque restitutionem in integrum: phrenetica torvo aspectu respicit dicens: Te ignoro! 9. Vera testudineo graditur gressu ad majestatem composito, & anni spatio cursum feliciter finit per suas spheras, per quas in arcem suam ascendit; phrenetica vaga, circumforanea, erratica, inque Labyrintho, cujus nullus patet exitus, currit, discurritque. secum ubique rapiens ☿ diversis coloribus instar Morionis in scena variegatum, hicque coram ea hystrionicos gestus edit. 10. Veram subsequuntur philosophi paludamento purpureo amicti, ramos olivæ & palmas vibrantes. Phreneticam comitantur, cingunt, & circumvallant Milites, Thrasones, aurifabri, Vulcani, satyri, lemures, genii nigri. 11. Vera secura omnis metus expers graditur. Dextrum ejus latus claudit pietas, sinistrum charitas, subse-

se-

ſe qvitur natura grandæva matrona, naturam amanti cedit gratia Divina. Phrenetica timida, anxia, terrore tremoreque plena comites, ſatellites omnes armati: inter qvos Buccinatores omnium armorum apparatum ſecum trahunt, igne, enſe, rota, reſti, obviis minitantes. 12. Circa veram coruſcat Alma Lux omnium Creaturarum naturalium formoſisſima & hæc ipſi perpetua comes, neque unquam ab ejus latere recedens. Circa phreneticam tenebræ, nebulæ, horror, umbræ, ſpectra, quibus omnibus deſperatio, furiæ diræ, admixtæ. 13. Vera taciturna pauci & ſimplicis ſermonis; phrenetica garrula jactabunda, glorioſa, phalerati & multiplicis ſermonis, ex quo undique elucescit inconſtantia. 14. Vera humiliter & ſubmiſſe clareque loquitur, ex cujus ſermone nectar eloquentiæ melli fluæ deſtillat.

Phrenetica rauca, horrisona, barbara 15. Vera duobus libris intenta scripturæ, & naturæ Codici: phrenetica mille libris circum se jactis stratisque invigilat & cuncta volumina cursorie evolvit, raro librum revolvit. Bajulus librorum est ☿ vulgi, hicque interpretem nunciumque agit, ☿ sophorum interdum miserens, phreneticæ digitum in locum observatione dignum intendit; Verum semper ejus digitum ferit ☿ vulgi, & Buccinatores diras imprecantur & anathematis fulmen minantur. 16. Vera suis cultoribus sanitatem, longævitatem, divitiarumque affluentiam, largi impartitur manu; phrenetica sanitatē, divitias suis amasiis servatoribusq; aufert, irridet, egenos pauperesq; reddit. 17. Vera suos autores honore & gloria illustrat, phrenetica infamia & ignominia mactat, inq; malā rē vel crucē adigit. 18. Vera suos au-

autores docet candorem ſinceritatem, ſerpentinam aſtutiam, columbinam ſimplicitatem; phrenetica ſuos procos docet vafritiem, dolum, fraudem, calliditatem vulpinam, rapacitatem lupinam, immanitatem barbaram, feritatem Tigridum & Leonum. 19. Vera nunquam inviſit ad palatia regum, principum, Comitum, Baronum, Phrenetica crebro freqventat regum Mundique Magnatum aulas & ſeſe etiam intrudit & ingerit in loca prædicta, & paraſiti perſonam ludit. 20. Summa ſummarum. Vera ut Domina & Regina regnat, phrenetica ſervit & famulatur, imo abjectisſimæ ſortis verna eſt, & ſerva eſt, quæ nunquam manu mittitur.

CAP. VI.

DE PHRENETICÆ DIAGNOSI.

B 5 Pro-

PRopius Cominus eminusque spectabimus hoc septiceps Monstrum 1. phrenetica in operationibus suis prorsus naturæ contraria est, phrenetica solvit antequam unit. Vera primo unit antequam solvat. 2. Phrenetica primo vult educere antequam reduxerit. Vera primo reducit suum subjectum, antequam ex eo adæquatum suum subjectum educit. 3. Phrenetica multa habet menstrua, & nullum adæquatum homogeneumque, quibus materiam suam præparat ad opus. Vera habet unum & homogeneum, quo suam materiam præparat, menstruum. 4. Phrenetica menstrua, quibus utitur heterogeneis, cogitur à materia sua rursum separare & abluere. Vera menstruum suum magis & magis cum materia sua unit & nullum heterogeneum

neum recipit. 5. Phrenetica in ☿ vulgi ludit, & alios illudit. Vera in ☿ ſophorum laborat & conſtanter perſeverat. ☿ vulgi ne quidem aſpicere dignatur, ſolum veneratur ſophorum & non olympicum. Quantum diſtant æra lupinis! 6. Phrenetica veram & ad æquatam materiam non agnoſcit neque ſecundum externam ſuppoſitionem, ut & colorem, multo minus virtutes & qualitates. Vera, novit Materiam extus intusque juxta omnium philoſophorum deſcriptiones ænigmaticas, parabolicas, hyeroglyphicas, quas ſummatim tradunt ſuperius à nobis recenſita philoſophorum Symbola. Nota in gratiam filiorum artis: Niſi ex aere reducatur in terram non perficitur opus. Limus noſter in aere primum ſuæ geneſis rudimentum accepit. Et ventus portavit eum in ventre ſuo, Ventus

autem ille est Etesiarum flatus, Aeris habitaculum deserit, Iride præsente sub tempus auroræ præcipitatur. 7. Phrenetica mortificat materiam philosophorum, & revificare non potest. Vera materiam suam etiam mortificat, sed & vificare potest. Animam in corpus, in cadaver, in sterquilinium refundit, in cadaver cui insidet corvus. In cadaver, quod foras ejiceret vulgus. 8. Phrenetica limi philosophici nullam habet rationem, vel nihilo æstimat. Vera limum agnoscit primum generationis & corruptionis principium. Et sine limo nihil potest ars Chemica. Fac ex aqua Limum & ex limo aquam, & complevisti magisterium. Sed antequam hoc fieri potest, utrique habitaculum in aere dabis. Fiat limus Chimicus & vitrum erit olympicum. 9. Phrenetica nimis diu manibus contre-

ſtat materiam ſophorum. Vera modo ſemel præparatam attingit & quidem digitorum extremitate. 10. Phrenetica juxta morem Perſarum tractat materiam. Vera mavult incolas terræ temperatæ ſequi. 11. Phrenetica ſole Zonæ torridæ materiam ſophorum in nihilum redigit. Vera Sole temperatæ Zonæ corpus convertit in rude & informe chaos. 12. Phrenetica adhibet ad opus ſuum ignem ſiccum. Vera coquit & reducendo, ſolvit, educitque igne humido. Nota philoſophorum ignis eſt aqua. 13. Phrenetica integræ ſuæ materiæ libra tantum efficere non poteſt, quantum efficit vera atomo ſuæ materiæ. 14. Phrenetica materiam ſuā æſtimat, juxta quantitatem; Vera juxta qualitatem. 15. Phrenetica ad ſuum Magiſterium indiget integra materiæ libra. Vera totum abſolvit opus aliquot gra-

 nis.

nis. 16. Phrenetica utitur materia, in qua nulla ſexus diſtinctio; Vera habet materiam ſexu diſtinctam. 17. Phrenetica duntaxat adhibet materiam, cujus proprium eſt pati. Vera verſatur circa materiam, quæ patendo agit, & agendo patitur. 18. Materia, qvam elegit phrenetica, trituram manuum requirit. Vera habet materiam quæ ſemetipſam terit, & atterit, ſeque in cinerem redigit, exque cinere reviviſcit. Et hic eſt phœnix in Ægypto, Bufo in Europa, Aqüila in America. 19. Phrenetica habet materiam quæ duntaxat mineralis. Vera habet materiam, cujus natura eſt vegetabilis, mineralis & animalis. Nota materia Lapidis omnibus ferè ſubjectis metallicis & mineralibus in eſſe, & elici poteſt; Verum duntaxat ex unico ſine mixtione heterogenei adæquata & homogenea elici debet,

bet,

bet, alia non valet ad opus. 10. Phrenetica materiam, quam dubia mente ad corpus eligit ut est ☿ vulgi & ☉ vulgi, utut longissime ab operis complemento absunt, corrumpit torquet, maceratque & omnem vim generativam vel plasticam adimit. Hunc nullis catenis, & vinculis coercere valet, quin nexum rumpat & avolat in auras; miro modo tractat, quod aquis stygiis urit atteritque, verum à solutione radicali tàm longe abest quam longe Cœlum à terra. Quocunque modo aurum à sophistis solutum potest reduci in substantiam suam. Et sic hæc duo mortua corpora (multum enim abest quod non sint corpus, anima & spiritus, vel ☿ & ☉ sophorum) ne quidem radicaliter solvere, multo minus in limum philosophicum redigere possunt. Quid igitur

spei

ſpei ſuper eſt in ſophiſticis laboribus, ut quorum objectum ſunt mera artis corpora heterogenea, Retollacea entia & non habẽt in ſe Antimoniũ olympicũ, multo minus Sulphur olympicũ. Adepta vel vera ſpagyria conſtante mẽte aſſumit materiã philoſophicã ad æquatam, videlicet aquam philoſophicam limpidisſimam, originis vere Olympicæ in quam ſi injiciat ☉ olympicum, illud illico ſolvit in limum nulla humana induſtria in priſtinam ſubſtantiam reducibilem, & per omnes colores ſic ambulat, donec in amictu purpureo ſuperbiat, & chlamyde ignobilia metalla involvat purpurea. Vidit tale Menſtruum Caſſius libro ſuo de auro; ☿ & ☉ vulgi non niſi ad projectionem utitur Divina Hermetica. Id circo quotquot eſtis ſtudioſi Adeptæ philoſophiæ & chryſopeæ manum admove-

movetis, nolite credere ſophiſtis qui materiam operis dicunt ☿ & ☉ vulgi. Eſt mera impoſtura & ſophiſtica ☿ & ☉ vulgi ſolutio. Neque etiam hæc mortua corpora ſua radice radicali privata ſolutionem philoſophicam admittunt.

21. *P*hrenetica materiam ſuam vulgi è vaſe in vas crebro transfundit, & varios proceſſus falſos ſophiſticosque cum ea inſtituit. Spagyria vera poſtquam ſuam materiam philoſophicè præparaverit, indit in vas unum, & in illo perficit, niſi forſan caſu aliquo rumpatur, ſicque vas requirit unum, & quidem numero unum. Quod probè notandum; ſed obſerva quod hæc intelligi debeant poſt præviam præmiſſamque præparationẽ philoſophicam.

22. *P*hrenetica nec ignem merè naturalem novit multoque minus gradus ignis, & adhibet ignem ſic

cum extrinſecum. Vera ſpagyria utitur igne humido, qui quo ad extrinſecum tactum frigidus, quoad intrinſecam naturam calidiſſimus ferventiſſimusque, qui materiam philoſophicam blande & lente radicaliter ſolvit, dummodo in actum propellatur igne olympico. Qui eſt verus ille Typhon, hic Iſidem & Oſiridem in unum indiſſolubile corpus vel ſyſtema adigit, quod verum æternitatis ſimulacrum. 23. Phrenetica aſſumit materiam, quæ actu eſt, quod eſt; vera ſpagyria aſſumit materiã Olympiã, quæ duntaxat potentia eſt, quod eſt, vel actu primo, non ſecundo dicitur materia, hinc & chaos vel Hyle audit. Eſtque materia prima Ariſtotelica, vel materia ſimplex Sperlingiana. Contra quam ad ravim uſque diſputant ſcholæ, hancque à ſcholis rejectam, à Cathedris proſcriptam, ratiociniis impugnatam.

ſpre-

ſpretam aſſumit ad opus ſuum vera chemia. Sed tamen quam alienæ ſortis etiam æſtimetur, nihilominus eſt originis olympicæ & proſapiæ Regiæ. Qua nullus homo carere poteſt, nec unquam aliquis ea caruit, vel cariturus erit, plura diagnoſtica ſigna non recenſemus.

CAP. VI.

DE PHRENETICAE PROGNOSI.

EX bene cognita Diagnoſi tanto felicius prognoſticum formare queunt Medici Diagnoſin Phreneticæ Chemiæ præcedenti delineavimus capite. Prognoſis phreneticæ Chemiæ felix eſſe non poteſt. Qualis enim cauſa, talis effectus. Chemia phrenetica tota via Regia devia in vitium errorumque labyrinthum deflectit.

pro-

probavimus hoc ipsum latè duobus capitibus, Et qualem exitum ut plurimum habeat iste inanis labor innumera testantur exempla passim & ubique obvia. Qualis Tragædia fuerit acta cum Kelleo Anglo, probat historia de ipso conscripta quæ in multis libris potest legi, istius furfuris homines plures sunt. & istorum hominum praxis in causa est, quod tam malè audiat Chemia vel spagyria vera. Erasmus Roderodamus colloquium aliquod de Alchimistica conscripsit, in quo hos fucos impostoresque vivis depingit coloribus atroque carbone notat. Et revera meliori elogio digni non sunt, sunt etenim artis carcinomata. Hique fuci magis digni catena ex Marte quā arte. Injurii sunt in Deum, ex cujus manu extorquere volunt hoc Magisterium. Quod duntaxat largitur ipsum timentibus, & Mundi vanitatem

ma-

inanemque gloriam de testantibus, imo solum iis, quorum, professio est, Deum sincera puraque mente colere, inque proximum charitate minime fucata flagrant. Injurii sunt in naturam, quam secundum suas præconceptas opiniones interpretantur, eique sæpius vim faciunt, & erga ipsam immorigeri non sequuntur ejus ductum & lumen, sed suæ falsæ phantasiæ dictamen. Et quomodo hi à natura deflectant, aliunde colligi potest ex Capite 6. hujus opusculi; injurii sunt in artem Divinam, hanc hominibus tam reddunt exosam, ut cane & angue pejus detestentur. Injurii sunt in proximum, quem multis modis fallunt, eique imponunt, auro argentoque emungunt, furibus, prædonibus, juratis, omnique scelerum colluvie pejores sunt, parique pœna suppliciique genere digni. Imponunt autem proxi-

mo

mo vel falſos proceſſus vendendo, & pro iis magnam pecuniæ ſummam exigendo, quam poſtea in ganeis popinisque decoquunt. Vel ſcribendo libros, in quibus artem Chryſopæam docere volunt, verum ipſis libris nihil omnino ſanæ vel ſolidæ cognitionis ineſt, & â veræ orthodoxæ chemiæ principiis aberrant. Horum ſophiſtarum quendã catalogum lubens annecterem, verum ſi probè accuratiuſque expendat quis Diagnoſin, facile differentiam inter verum philoſophum & phreneticum ſophiſtam cognoſcet. Denique in ſemetipſos injurii ſunt omni illa fraudis impoſtura. Honeſte vivere, ſuum cuique tribuere, neminem lædere præcipit jus civile. Verum huic regulæ in totum adverſantur. Quisnam ergo rerum eventus illos maneat, ſatis notum; ſed antequam huic opuſculo finem imponamus

quæ-

quædam fraudis horum Ciniflonum specimina dabimus. Ut ex ungue leonem, expelle lupum cognoscamus.

CAP. VIII.

DE
PHRENETICAE
FRAUDULENTIS MAGISTERIIS.

FAcetissimus Erasmus Roterodamus in suo colloquio de Alchimista in compendium istos fucos contraxit, & quadam serie istos commemorat dolos. Alchemistam vel ejusmodi impostorem vivis depingit coloribus, quos si bene notemus, facile hoc hominum genus atro Carbone notatum vitabimus, & ab horum impostura cavebimus nobis. Buccinatores fucis impostoribusque annumerant

rant fratres Roseæ Crucis, verum enim verò magnam injuriam faciunt huic piorum hominum societati, cujus ergon est Timor Domini & charitas proximi: *Parergon* hoc Magisterium physicum. Quod à plurimis hæc societas in dubium vocetur & pro commento capiatur, satis est compertum, cumprimis, quia nihil in publicum proferunt, vel scripto aliquo sese erudito orbi re commendant. Famam suæ societatis, jam multis ante annis, qua homines ad suam societatem invitant, publicarunt; quod autem ad illud scriptum attinet, in eo nihil cacodoxi continetur, quod orthodoxæ religioni adversum. Agnoscunt intèr alia Magistratum pro ordine a Deo instituto, eique reverentiam & subjectionem deberi fatentur: claret ergo ex hoc, quod hæc societas politiam cum fanaticis non neget,

pie-

pietatem etiam recommendant, & hoc eſt quod ſcriptura ſacra ſerio inculcat. Prodiit poſtea opuſculum Germanicum Echo fraternitatis inſcriptum, quod etiam videtur eſſe pii autoris ſcriptum. Quidã illud Michaeli Majero tribuunt. Et hic autor in defenſionem ſocietatis, quam quilibet fere adoritur, edidit tractatum, Silentium poſt Clamores dictum. De hac ſocietate etiam exſtat eximium judicium cujuſdam paſtoris, in quo illa deciditur quæſtio, an Chriſtianus bona cum conſcientia nomen ſuũ poſſit dare huic ſocietati? Et Reſpondetur affirmative; ſiniſtre verò de collegio piorum hominum judicant Theologi Leidenſes, judicium hoc in calce ſui libri, ſumma controverſiarum dicti, adjunxit Hornbeckius. Sed quid multis? ſic hodie cum mundo comparatum eſt, ut homines impii vanitati mun-

di renunciantes, pietatique studendes vaticano persequantur odio & calumniis lacessant, multaque iniqua affingant. Experitur & hanc maledicentiam philosophus Teutonicus Jacob Böhm, contra quem calamos acuerunt non ita pridem homines contentiosi. Revertimur ad Fratres Roseæ Crucis, his duodecim quæstiones Otto Helbigius proposuit, quas Buccinatores in sua secunda epistola solverunt, de quarum responsione multa essent dicenda, si instituti ratio permitteret, verum transeat hæc nubecula; a nobis verò hæc illis sint proposita problemata 1. An Chemia Ægyptiis vere *fuerit cognita*, & ab eis tractata? 2. an aurum corpus hoc compactum radicaliter possit solvi ullo menstruo. 3. an ex auro possint elici sal Sulphur & Mercurius, ita ut quodlibet principium seorsum in sua substantia posit ostendi?

4. An

4. An detur verum aurum potabile? 5. An detur Luna potabilis? 6. An Lapis philoſophorum omnes eas virtutes, quas ipſi tribuunt Adepti, poſſideat? 7. An Weigelius fuerit Adeptus? Quod ſi hoc, an tota ejus Theologia ex hoc fundamento Philoſophiæ fluat. 8. An poſſit reſurrectio mortuorum ex Chimicis laboribus ſic aſſeri, ut Atheus convincatur? 9. An historia illa ſit vera, quam circumferunt de Tabula ſmaragdina? 10. Quid ſentiendum de Theſauris à Paracelſo defoſſis? 11. An expeditio Argonautica ſit vera hiſtoria, an verò fabula quædam hieroglyphica lapidis philoſophici confectionem adumbrans? 12. Quid de Elia Artiſta tenendum? 13. Quare veteres Metalla iſtis pinxerint ſignis? 14. An Mercurius ex Sole elicitus, ſit Azoth philoſophorum. 14. An vera Chemia poſſit carere

 aquis

aquis fortibus, Stygiis, Regiis, & id genus liqvoribus corrosivis 15. An possit parari Tinctura corallorum, tantæque sit efficaciæ, ut communiter dicitur. 16. Anne ad spirituum classem pertineant cœlum, ignis, aer, frigus? 17. Anne fundamentum aliquod in rerum natura habeat Alphabetus Olympicus? 18. Anne plausibile videatur, & veritati congruum, quod Pythagoras per suam Metempsychosin intellexerit arcanum arcanissimum lapidis philosophici? 19. An in Oriente Gymnosophistæ Dogma de Metempsychosi pythagorica asserant? Et an hoc dogma quoque extendant ad animam hominis? 20. Datur ne vacuum in rerum natura? 21. An ex Antimonio, Bismuto, Vitriolo, Sale communi, hæmatite, omnibusque mineralibus possit elici, vel extrahi Mercurius currens? Hæc problemata amico animo pro-

po-

ponuntur, horũ ſolutionem ea humanitate benevolentiaq; qua proponuntur, petimus, non tamẽ contentionis ſerram reciprocaturi. Redimus ergo, unde digreſſi, prodeunt itaque nunc in ſcenam ſophiſtæ. Fuci cum ſuis Magiſteriis: Illas ſophiſtarum technas, fraudes doloſque, quibus utuntur, veluti queant, in unum quaſi faſciculum congeſſit Cunradus in quodam Germanica tractatu, cujus verba in latinum ſermonem tranſtulit Michael Majerus, Magnus Chemiæ Adeptæ aſſertor in ſuo fucorũ examine. Care amice, inquit, monitis meis fidelibus morem geras; ſi ad te advolaverit Heliocantharus aliquis, qui dicat ſe poſſe & velle te docere artem faciendi argentum & aurum, ne cuilibet fidem adhibeas: Nam non eſt ars tam facilis, veluti quis ſomniare poſſet: Quod ſi promiſerit, ſe aurificii ſui probam tibi

præstiturum, qua veritatem videas, potes eum admittere, verum id faciat propriis suis sumtibus: at ne illi fidas amplius, quam ipse videas: Respice in ejus sociorumque manus, furnos, Instrumenta organa, materialia & species, quibus usurus est. Ne multum ejus jactantiam & magnifica verba (quæ optime noverunt) aut quorundam fastum & superbum vestitum (qui apud multos cautione non eget) cures aut æstimes: si quoque juraverit, Deumque testem vocarit erectis digitis, ne propterea solum ei confidas. Nam qui omnem honestatem flocci pendit, audet quoque aliud quid facere. Examina & proba per bilancem, aquam, ignem, plumbum, quartationem, & Antimonium diligentissime omne id etiam exiguum, quicquid sit, quo utitur, sive sit pulvis, aqua, oleum, liquores, metalla, utpote argen-

tum,

tum], cuprum, plumbum &c. aurum & argentum & quantum contineant. imo etiam ligneas virgulas, quibus opus in igne faciendo, aut per capellam separando, miscebit circummovendo: Nam illæ ipsæ aliquando aqua acri solutionis argenti vel auri imbutæ fuerunt, ut ex earum combustione & Cineris reductione non semel cognitum sit, ejus modi virgas argentum & aurũ in se abscondisse; diligenter inspice, inquit ille, an etiam Chartæ, quibus materialia involuta sunt, quæ adhibentur probationibus miminæ per Capellam instituendæ perscriptæ aut etiam aliis maculis notatæ sint: Nam experientia Compertum est, quod literarum elementa cum argento per sulphur calcinato & denigrato, aut calce auri & aqua forti relicta inspersa & quasi ex siccata fuerint, imo quod & atramentum ipsum, ejusmodi

ſolutionibus argenti & auri præparatum exſtiterit, interdum etiam papyrus iiſdem imbuta & imbibita inventa ſit. Addit idem autor pulveres carbonum aqua ſolutionis imbibitorum & materialibus in tigillo ſic perfuſos, ut deſcenſus quaſi fiat multum ad hanc rem facere. Tigillos quoque liquet actioni Metallorum inſervientes, cum duplici fundo ſuperiori tenui, inferiori craſſo, intra quos aurum recondatur, cum inſtrumento ferreo ſuperiori, ut aurum profluat, ejuſmodi deceptores ſciunt præparare & uſibus ſuis accommodare, imprimis tigilli aliquoties aqua ſolutioni argenti macerati & exſiccati, cupro quod in illis liquefit multum argenti ingerunt. Hæc fuit judæi cujuſdam ſubtiliſſima impoſtura. Alius quidam furno lique factionis cannulam ferream aut cupream, cui pulverem auri indiderat, tecte

ita

ita applicavit, ut à nullo posset conspici: Deinde Materialia quædam in tigillo sub illa cannula posuit, circumpositis carbonibus, quibus incensis aurum in tigillum ex cannula profluxisse debuit, nisi dolus præventus fuisset. Carbones illos majores quibus ille in liquefaciendo tigillum superne tegit, optime circumspice, ne habeant foramina & excavati aurum recondant quod exignitis in tigillum defluat. Lustra quoque ne virgula illa ferrea, qua vertit materialia in tigillo ex cavata, auro sit repleta. Hactenus technæ quibus impostores illudunt & fucum faciunt, circa vasa & organa aliaque instrumenta fuerunt de tectæ: Quomodo materialia exploranda examinandaque sint, ne suæ inposturæ retibus aurum & argentum è locutis extrahant, juxta ejusdem Cunradi mentem consideraturi sumus. Plumbum, inquit,

quit, cui aliquid argenti vel auri lique factione immixtum fuerat, ipsis quoque usui fuit, vel granulatum, vel in globulis constitutum, quod penes se habens adhibuit pro alio lique factionis & examinationis per capellam. Alius adhuc dolus innotuit de labore argenteo in hunc modum: Impostor Latonem vulgarem adferri curat, quam in frustula exigua scindit, interim habet apud se argentum tinctum colore Latonis (quod optime facere novit) itidem in frustula concisum, quod mutat pro altero & latonem veram in sacculum suum abdit, aliam argenteam miscet cum sophisticis suis materiis & ad cemẽtationis & lique factionis ignem ponit, ac post separans per cineritium invenit argentum ex Latone factum. Pulvis quoque vulpinus uti vocabatur, in quo calx sub nigra solutiones auri admix-

ta

ta fuerat, quem deceptor ille in pharmacopolium tradiderat, atque hinc singulis vicibus aliquantulum emerat, optimas probas præstitit, qui cum non debito modo probaretur, eo quoque magni viri nimis creduli decipiebantur. Sæpe numero amalgamata Saturni aut Jovis, quæ in ignem poni debuerunt dum exsicearentur (post lotionem cum sale & auto, permutata fuerunt in linteo & eorum vice amalgamata Sol vel Lunæ posita, quæ in parte lintei extrema parata habuit. Similia quoque vitra cum amalgamationibus Saturni, aut Jovis permutare novit pseudochymicus cum aliis vitris amalgamationum Solis & Lunæ, quæ postea extracta sunt. In elevatione tigillorum ex igne, cum eos apprehendit, potest ex cavo manus quid argenti vel auri insensibiliter injicere, veluti gesticulatores nuce Mosca-

ſcata perpetrare ſolent. Item Cannula ſub manicâ latens limatura auri repleta hiſce nebulonibus ſæpe ex uſu fuit. Solent quoque hi Scarabæi non ſaltem arti Chymicæ injuriam & contemptum inferre, ſed quoque ipſi naturæ metallicæ & Chymiæ naturali, dum à furnis ad fodinas Metallicas ſuas impoſturas propagant in hunc modum; argentum & aurum in acribus aquis ſolutum in cuniculos & venas mineralium infundunt. Sic granulatum argentum vel aurum ex bombarda in meatus venarum mineralium emiſſum, ut illis locis adhæreat, vena uberes & mineras dites oſtendit. Quin aurum in pulverem vel feſtucas redactum, arenæ rivorum decurrentium immixtum limum eum auriferum reddit. (Verum ex hac impoſtura exiguum lucellum in eos redundare poteſt, niſi forſan perſuadeant, hanc eſſe

ve-

verum limum auri, itaque consequenter materiam lapidis philosophici propinquam. Garriunt & quædam de limo auri Buccinatores, sed nemo eorũ hoc limo manus suas inquinavit aut oculis conspexit, si enim primo limum auri noscerẽt per sua diagnostica signa, tunc velum ignorantiæ ab eorum oculis esset remotum. Vivite interim diu contenti vos *Buccinatores* cum vestro limo Catholico. Noster limus est Olympicus. (Nota ex aere in terram dilapsus) Sæpissime quoque accidit, quod pulveribus sophisticis suis argenti vel auri calcem impudentissime immiscuerint, item antimonium cum auro fusum, pulverisatum (cum extrinsecus nulla sit differentia) loco antimonii vulgaris pulverisati per mutatione facta pessime usurparint. (Felix, qui novit nostrum antimonium olympicum, ex quo paratur noster limus auriferus.) Intentus quoque sis ad

lago-

lagopodem seu penicilum, quo (post probam sui pulveris, qui nec argentum nec aurum continet, factam) reliquum pulverem convertunt, ne calx argenti nigrior, vel auri purpurea intra pilos illos abscondatur, & in pulverem tale nihil continentem incidat. Ad hanc impudentiam hi nebulones profecti sunt, ut qvidam ejus societatis clavos dimidia parte aureos altera ferreos ferraminari curaverit; aureā partē artificiose nigre fecerit, ut ferro par videretur: ac deinde tandem in aquam rubeam adhoc intentum præparatam (affirmans hunc colorem esse perfectæ tincturæ in ea solutæ) qvæ nigredinem absterserit & monstravit auri colorem: post asseruit clavum ferreum vi operativa suæ tincturæ in aurum fuisse eo usqve transmutatum Si habent prout dicunt præcipitatum Mercurii, bene respicias, ne

sit

fit præcipitatus solis, & quid pro quo substituatur. (Talem sophisticum præcipitatum facere docet autor novissimus, qui experimenta Dygbæi edidit. Hic liber præter sophisticos processus & falsa menstrua per pauca continet) Nota processus quò magis ex inscriptione Mundi Magnatum superbiunt, tanto magis suspecti sunt, Sophistæ processibus suis duobus modis fidem conciliare laborant: Primo quod ex laboratoriis Principum proveniant, vel quod ante secula fuerint conscripti, & in antiquis palatiorum, Cœnobiorum, murorum ruderibus inventi, hi semper sunt falsi.) Quod si pseudo Chimicus sua tinctura præsupposita in argentum vivum projectionem facere conetur, sis intentus ne agilitate manus quid auri ingerat, Ante hac non semel saltem contingit quod loco puri argenti vivi, amal-

malgama Solis vel Lunæ intigillo fuerit, & argento vivo evaporante, argentum vel aurum in fundo remanserit: atque hoc transmutatum vocitatum fuit. (Nota) Aurum quod hoc modo post evaporationem remanet an sit artificiale vel naturale etiam dignosci potest, hoc enim illo melius teste Helvetio in suo vitulo aureo. Aliqui etiam arbitrantur hoc aurum artificiale cum argento commistum illud ingredi & in aurum convertere, rubeum liquorem antimonii & auri diligentissime proba, quantum auri teneat, nisi velis hac ratione decipi: si per communem probationem id certo experimentari nequeas, ita ut aurum volatile redditum ei admixtum esset, tum animam Saturni adde & procede sic bene incorporabis, Argentum quod fuit in auratum denuo fusum ac alias influxione cum auro mixtum

tum

tum vice argenti fini uſurpare noverunt: quia ad probas auri maxime facit. Optimas quoque argenti probas, ex Venere ſoluta in aqua forti, quâ argenti aliquid prius ſolutum fuit, conficiunt. Aurum finum (quod nonnulli albefacere norunt.) dealbatum, dat in pondere, coticula, grophio, coloritio & quartatione bonam Lunam fixam, cui per plumbum commune, gradativum aut cementum dealbatione fugata, optima graduatio accedit. Non nunquam adveniunt cum artificiali, malleabili metallico, & pellucido argento, quod ſcindi poteſt. Vix centeſimus agnoſcit (nec pſeudochimicus id fatetur) quod ſit artificioſum inſtar cornu pellucidum argentum. Hoc veluti quidam affirmant, venerem facile fluxibilem, & dealbationes duras, ſi cum illis in fluxione aliquamdiu ſtet, malleabiles & ar-
gen

gentiferas facere poterit: Imbibe hoc metallicum vitrum in Saturnum, per cineritium, ſepara, & videbis, quomodo ſe res ea habebit. Quibuſdam quoque hoc corneum argentum pro tinctura alba habitum eſt, intellige, ad Saturnum ſupra capellam in lunam tranſmutandum, hoc modo tincturam hanc permiſcebant Saturno, qui evaneſcebat argento remanente fino. Nihilominus tranſmutatio dicebatur Saturni in Lunam. Aurum quoq; Ungaricum admixtum particulis plumbi, pallidioris coloris redditur: deinde per Cementum plumbo ſeparato, redit in Ungaricum aurum: atque hoc illis vocatur, aurum Rhenanum in Ungaricum tranſmutare: Simpliciores quidam hoc decepti ſunt: pergit Cunradius, calcinatum aurum mixtum cum bolo ſeu terra rubea, ipſis eſt terra Adamica, ex qua faciunt

ciunt deinde aurum. Pyrites in acri aqua, in qua argentum vel aurum sit solutum, imbibitus & exsiccatus, donec virescat, venam auream in fodinis ipsis præstat. Argentum vivum (imo cum argento vel auro amalgamatum) facillime in optimum argentum vel aurum coagulare sciunt. Lunam in Solem quoque tingunt suis sophisticis imposturis in fluxu: cum vero fit separatio per cineritium, tum Saturnus ipsi vestem flavam exuit & in quartatione videtur, quod illud corpus saltem luna sit: Et aurum saltem est tinctura coloris non fixitatis. Aurum insuper per graduationē cum Venere eo usque exaltant, ut Veneri in colore respondeat: Limaturam hujus solvunt in aqua non nimis acri ad dimidiam partem leniter (idque apud ipsos est, animam Veneris extrahere) ac huic argentum imponunt ad solvendū, a quo

à quo deinde séparant aurum: postea dicunt, quod possint per animam Veneris ex argento aurum facere. Præparatur quoque tam argentum, quam aurum, ut sit in igne omnino volatile: quo probare nititur, suos pulveres nihil argenti & auri continere, cum in fundo nulla corporalis substantia remaneat: Quis jam existimaret, ejus relationem non esse verissimam? audi, quid facias: si tale quid tibi offeratur: imbibe id ipsum anima Saturni & misce cum celeri fluxu (ex tartaro & sale petræ ana ante incensis) deinde in plumbum mittas liquefactum vel argentum & non aufugiet: Tum procede ut consuetum est, & experieris, quomodo hæc auri vel argenti productio se habeat. Ex nummis, grossis, thaleris, auro obductis, argentum cementatione educitur, ita ut figuram externam retineant: at

ita

ita hoc perficitur, ut vix ſit operæ pretium: licet per ſe ſit artificium ſubtile abſque utilitate Quantum doli & deceptionis contigerit, & adhuc contingat cum eo, per ſe bono, artificio, quod ex auro ſubſtantia puriſſima & aureitas, Salis, Sulphuris, & Mercurii ſolis ſimul extrahatur, & in exiguam portionem reducatur in forma pulveris, atque is pro lapide philoſophorum, aut alia tinctura utili habeatur, inque tantum argenti, quantum fuit auri, ex quo extrahebatur, projiciatur, & illa luna in ſolem tingatur, ubique fere ſatis notum eſt: cum verò id ſit abſque utilitate, imo etiam cum damno & expenſis fiat, eo magis quilibet ab eo ſibi cavebit. (Sulphur ſic extrahere ex auro haud ignobile Experimentum, dolemus autem, quod hoc ipſum artificium ſua impoſtura dehoneſtent. Calluit hoc arti-

artificium Kelleus, & Cornelius Agrippæ quoque notum, huic fuit exilio damnoque, isti ne quidem tantum attulit commodi, ut se nexu alieni æris contracti liberare fidē redimere nō potuerit, vixit enim misellus cum hoc artificio egestate obrutus; idem artificium forsan est novelli adepti, quod si quis tale consilium daret, quale Scotus Italicus comes, (qui cum hoc projectiones Gedani fecit) Cæsari de Kelleo dedit, hic adeptus putaticius cum Kelleo pari ambularet passu. Sed transeat, melius fatum ob Eruditionem meretur. Nota hic obiter. Ex auro posse extrahi Sulphur, uti docuimus hoc loco: quoque exinde extractum quendam principem possedisse commemorat Majerus in suo viatorio: Quod nunc superest, an sit sal, dicere non ausim. Ex his duobus extractis tantum probatur, quod hæc duo

actu

actu sint aurum, & ex eo extrahi valeant à peritis artificibus, utut sine magno lucro sit. Cunradius inter alia quoque hæc tradit: Cupro minus plumbi quam fas sit, apponunt, ac deinde in capella separant, eo usque dum evanuerit Saturnus, & de Venere aliquantum remaneat: hoc nominant illi in Saturno fixam Venerem. Adhuc impostura pseudochimica superest, si non omnibus major, tamen non minima, quod quidam ex illis (quibus mediis aut viis, id ipsis optime notum, dummodo rationem reddere aliquando de iis possent de perfectissimo & magno universali, lapide philosophico, alii autem de alia speciali tinctura Lunæ vel Solis (quæ tamen ab aliis præparata fuerint) quid nacti sint, cujus una parte in multas utiliter projectionem & veram transmutationem fecerint. Addunt præterea

(licet

(licet falsissime) sese hasce præstantissimas Medicinas Metallorum à principio ad finem præparasse, ac posse, ac velle adhuc (si modo aliquod millia talerorum ipsi numerarentur) de novo conficere: Quibus mendaciis magna præmia & præclara bona sibi conciliarunt, quæ ut recipiant, precibus adhuc invitandi sunt: Cum verò lapis sive tinctura (quam alius fecit atque illi mirabili modo, interdum quoque contra conscientiam consecuti sunt) absumta fuerit, imo sæpe (quod dolendum), pessime perdita, tum vero ipsorum Chemica ars transmutationis finem sortita est. Si persuaderi tibi illorum jactationibus passus fueris, qvod ex urina pueri & puella annorum 7. 8. 9. aus 10. (qvi saltem pane albo ex vino toto illo collectionis urinæ tempore, nutriri debent) & ex optimo vino albo

Ho-

Homunculum philoſophorũ (quo juxta eorum narrationem ad omnium artium cognitionem pervenire poſſis) conficere voluerint & debuerint, qvi cum arcano ſanguinis humani, aqua roſacea, & optimo vino conditus argenteo cochleari, ut ipſi mentiuntur, artificioſe paſcendus (ſuo tempore) vocem edat, ex vitro ſubtiliter educendus ſit, ne iterum in fundum decidat & pereat, inqve ſuæ primæ materiæ aqvam redeat, ſi, inqvam, ad hæc credenda adductus fueris, vide, ne ex ebore exigua oſſicula, qvaſi humana facta in vitrum projiciant, tibique perſuadeant fortè homunculum ad fuiſſe quidem, ſed ex negligentia quadam periiſſe, ut oſſicula ſaltem ſint reliqua, quæ præſentiam ejus atteſtentur: Ridiculum eſt, quod narrent, eum eſſe virum contractæ brevitatis, altitudinis palmæ, indutum plerum-

que toga talari ex veluto, dormire in lectica exigua clausa, assidere mensæ in sella rubea serìcea, loqui de omnibus rebus sapientissime, esse subtilium discursuum, ac re ipsa comprobare, quod sit philosophorum filius: & quid mendaciorum ejusmodi est, quæ nugæ ante paucos annos tractatæ sunt. In his rebus Cunradius mentem Paracelsi & aliorum non satis assequitur. Analogice, Symbolice hæc intelligenda sunt, quæ loquuntur philosophi de suo infante. Vix aliquid humanæ, naturalis, artificialis actionis excogitari potest, qua cum non assimiletur vel secundum totum, aut partem ejus philosophicum Magisterium. Nullam itaque habuit causam Gormannus, quod hoc de homunculis Paracelsicis allegoricum figmentum tam sarcastice exciperet. Satis enim cognitum, quod philosophi

opus

opus ſuum conjugium maris & fœminæ nuncupent. Scilicet quod Mas & fœmina, hic rufus, iſta candida, nexum matrimonialem indiſſolubilem ineunt, hic dicitur Gabricius, & iſta Beja. Ex hoc matrimonio vel conjugio naſcitur infans, qui eſt lapis philoſophorum. Ultimo dicit Cunradius de dolis circa aurum potabile hoc modo: de impoſturis, quas pſeudochimici cum falſo ſuo auro potabili exercunt, veluti & aliis ſophiſticationibus multa adhuc dicenda forent: verum quid agendum: ſunt tot nequitiarum peſſimarum genera, ut impoſſibile ſit ea omnia agnoſcere, multo minus enarrare: Quid bono illi Chemico cum ſophiſticato auro potabili, ex oleis caphuræ, cariophyllorum, ſemine fœmiculi & vitrioli, ante paucos annos Pragæ contigerit, ex libro ejus de Medicamentis Chymicis,

micis videri poteſt: Hodierno, quoque die quidam ſtatum ſuum honeſtius conſiderare deberent, & cum ſophiſtico ſuo auro potabili tacere, ſi illud non haberent melius, dum folia auri miſcent cum ſale Tartari, ac ſuper fuſo ſpiritu vini aliquoties incendunt, ac deinde cum ſpiritu vini ruborem inde, non (veluti falſo opinantur & aſſerunt) ex auro, ſed ex ſale tartari extrahunt, idque rubeum extractum ſuum aurum potabile fucoſe prædicant; Dolus ejuſmodi homines omni ex parte comitatur. Ignoſce L. B. ſi hic digresſionem quandam faciam: Notum quippe ex Chemiæ ſcriptoribus, quam fucate non nulli Tincturam antimonii vendant, eam autem conficere docent ex Antimonio & Sale Tartari commixtis. Quis autem quæſo tam rudis, ut non ſciat hoc rubrum extractum eſſe duntaxat ex

ſale

ſale tartari, & nihil vel parum omnino ex antimonio poſſidere: *Spiritus vini* rectificatus Sali Tartari affuſus dat rubicundam Tincturam. Alio modo, alioque Menſtruo Tinctura Antimonii paranda, ſed ſufficiat in hunc errorem digitum intendiſſe.) Hucuſque dolos & deceptiones pſeudochymicorum ex Cunradio adduximus. Quibus unum & alterum deceptionis pſeudo Chymicorum modum adjiciemus. Anshelmus Boethius, in libro ſuo de gemmis, ubi, agit de magnete argenteo p. 475. Argentum vivum, inquit, ad ſe trahere aurum & argentum ſpagyris & pyrotechnis jamdiu notum eſt: imo impoſtores Chimici hujus rei notitia multos defraudant: Dum enim Cinabrii partes ſe in argentum tranſmutare poſſe aſſerunt, id cum argenti laminis utunt, vocant id cementare. Tum

argentum vivum, quod latitat in Cinabrio, ad se aliquam argenti portionem allicit, qua absoluto opere reddita, putant se aliquam, uti dixi, cinabrii partem transmutasse: sed falluntur, cum id argenteis laminis decesserit & sæpe plus (igne aliquid consumente), quam extraxerint. Simili fuco (inquit Boethius) decipiunt, dum ☿ præcipitatum aureæ patinæ imponunt, illumque S. V. perfundunt. Quo accenso & exstincto, præcipitatus Mercurius ex cælefactus non nihil auri ex patina ad se nulla visibili in patina nota aut macula relicta sugit, qui postea eadem forma, qua antea fuit, exemtus, quantum attraxit auri, tantum reddit. Quod tamen ex auro attractum esse negant chimici, asserentes ex Mercurii aliqua portione, à vi auri in illum agentis generatum, sed id falsum est, cum tantum auro decesserit, quantum

tum Mercurius attraxerit, hæc Boethius. Similiter Crollius in Basilica sua post descriptionem auri potabilis. Hoc loco, inqvit, sincerum lectorem candide de qvibusdam imposturis præcavendis admonitum velim, posse illo pulvere, auri volatilis à malitiosis agyrtis litera longa dignis vario modo simplicibus & incautis hominibus imponi: Communicatum ipsum aliquando cuidam philosopho sub sinceritate & pietate pharisaica Hypocriticum ac colubrinum dexterrime decipientem animum tegenti, qvi hunc pulverem (postqvam ei per sulphuris triti admixtionem, per admonitionem vim percutiēdi ad emisset) de facie incognitum suis imposturis miscēs, cum damno aliorum & suo commodo auri multiplicationem plurimis attentavit. Idem furcifer postqvam intellexisset, à me lunam in

vulgari aqua separatoria solutam, & aqva vulgari solutam repercussam dejicere pulverem infundum, qvi ter vel qvater edulcoratus, postea in tigillo ad ignem liquesceret, & post fusionem cornu formam re. ferret, hanc corneam lunam incognitam ad candelam & ignem facile liquescentem & cultro scissilem, aliis mineralibus, & plumbo miscuit, & hac insigni impostura post cineritii examen apud improvidos multos Saturni in lunam transmutationem mentitus est. Huc usque nobis negotium fuit cum impostoribus. Ejusmodi fucorum malorum genera Michael Majerus 56, recenset, alterius hoc jus detergere non placet, conferimus ergo nos ad alia instituto nostro inservientia.

CAP.

CAP. IX.

DE MYSTERIO LAPIDIS PHILOSOPHICI.

LApidis philosophici arcani arcanissimi istius Magisterii naturam jam explicabimus Mysticam cum universæ Theologiæ revelatæ Mysteriis symbolizantem. Hæc autem nostra Meditatio, quemadmodum non dubium est, mira videbitur, scilicet quomodo lapis philosophorum symbolizare possit cum tantis Mysteriis, quæ non duntaxat humanũ captum longissime transcendunt, verum etiam universæ naturæ ambitum excedunt, superantque virtutem ac potentiã. Cumprimis posset hæc Meditatio ut heterodoxa notari, cum

 hoc

hoc ipſum cum Theologiæ arcanis ſymbolizans ſtatuatur, de qvo adhuc ſub judice lis eſt, an talis Lapis in rerum natura exiſtat; imo & ex hoc capite abſona poſſit videri hæc conſideratio, quoniam ſcriptura jubet duntaxat credere, & ſolummodo fidem exigit, è contra rationem captivare. Verum enim verò paucis ad has difficultates reſpondebimus: Quod ad primum attinet, dicimus. qvod lapis philoſophorum ejuſque confectio ſuo modo captum humanum ſuperet, omnes enim philoſophi, uno fatentur ore & conſenſu unanimi, huic lapidi ejusque confectioni multa ineſſe, qvæ humani ingenii acumine, niſi cui Deus oculos mentis aperiat, penetrari neqveant. Et hoc verum eſſe probat, qvod tot acutisſimi philoſophi fruſtra in illo inveniendo operam impenderint, cumqve ſui animi ſubtili-

tate,

rate, qva hoc arcanum ſcrutati, oleum & operam perdiderint, nihilqve invenerint, quot homines, qvorum numerus inire non poteſt, ex Doctiorum familia ſcrutinio hujus incumbunt Magiſterii? qvod adipiſcuntur, ne caſſa quidem nuce dignum eſt. Integra collegia & ſapientum ſocietates in hoc labore ſuo fruſtrantur fine, triſtemqve ſortiuntur exitum. Quomodo autem hoc eſſet poſſibile, niſi captu humano ſublimius eſſet Magiſterium? ſed in eo obtinendo fruſtra laborent homines. Per tot ſecula in expeditione ad hoc aureum vellus fuerunt clariſſimi & qvidem illi qvi reliqvos ſapientia antecedere præcellereqve videbantur, aſt præter inanem fumum nihil conſecuti, niſi qvod beneficio analyſis corporum multa fuerint experti, qvæ phyſicæ arcano eruendo, humanoqve corpori medendo, commo-

modum aliqvod afferant occasionemqve suppeditent. Ad secundum qvod attinet, fateri oportet, qvod si tale qvid in rerum natura non existeret, qvod cum arcanis Theologiæ statuitur symbolizans; crimen falsi & cacodoxæ committeretur. Sed frustra ille metus, lapidis philosophici in natura existentiam tot fide digni probant historici, totqve experimenta asserunt, ut qvi hoc amplius negat, illi cæco videretur similis, qvi cum privaretur subito solis conspectu, solis flammam fuisse exstinctam, lucem omnem in tenebras degenerasse clamabat. Ad tertium respondetur qvod & hic fides reqviratur: nulla enim ratio tam subtilis & acuta, qvæ possit ætiologiam confectionis, virtutis lapidis eruere, sed et hic exclamare oportet. Hic est digitus Dei; imo ipse lapis philosophicus divinæ o-

mni

mninò potentiæ concentratū simu-lacrum est, imo Icon. Et quod totum hoc universum in latissima profundissimaqve expansione concionatur & prædicat de omnipotentia clementiaqve divina, totidemqve linguis exiguum granum hujus lapidis, æqve promte de omnipotentia divina immensæqve misericordiæ fonte suo sermocinatur modo. Est itaqve hic lapis Centrum dotium virtutumqve universi, jure ne ergo statuitur symbolizans cum fidei articulis & qvidem cum omnibus tam cum illis, qvos ex solius scripturæ sacræ dictamine probamus, qvam & illis, qvorum & aliqva probatio haberi potest ex naturæ operibus, rationisqve sanæ ratiociniis sobriis. Et cum articulis fidei etiam jure symbolizans statuitur ex hoc, qvoniam philosophi ad eum obtinendum serio hortantur ad pietatem omnes-

qve

que virtutes Theologicas, & ab ejus possessione amovent in reatu gravissimorum criminum delictorumque viventes, Legique Divinæ adversantes. Tertio & jure dicitur symbolizans, quoniam suos possessores prorsus convertere, ex impiis pios, & malis bonos, ex vitiosis virtuosos conficere videatur, quod mundi hujus vanitates, inanem gloriam abominentur, & erga proximum omnis invidiæ & odii sint expertes: Deum intimius ejusque sacra cognoscere, charitatique proximi sese dedere annitantur. Et hæc sunt, quæ præcipit Theologia, imo hæc sunt: quæ videntur esse complementum fidei Christianorum, & perfectio Renati in Christo hominis, & tandem Beati fruitio in cœlo, sicque & statum protoplastarum innocentiæ ante lapsum adumbrare videtur, imo & ideam æternæ salutis referre. Præ-

missso

misso hoc præfamine Mysticam & cum articulis fidei symbolizantem lapidis naturam contemplaturi sumus, quanta autem brevitate licet, hoc expediemus negotium. Creationis opus, quo Deus totum universum condidit, hujus lapidis confectio accurate exprimit. In opere creationis erat primo confusum chaos, sic ut nulla esset rerum distinctio. Globus terrestris sic aquis immersus, ut nullibi vestigium appareret, aquæ etiam videbantur dominari & quasi cœlum in se continere omniumque rerum sublunariũ semina, nulla lux, cuncta umbris & tenebris involuta. Opus philosophorum pari se habet modo, in ejus principio tenebrosum chaos est & omnia sic in unum confusa, u nulla res, quæ materiam lapidi constituit, possit discerni, cœlun philosophorum aquæ mixtum, & terra aquis immersa, ad sunt & hi

hor-

horridæ tenebræ, antequam alma lux solis & lunæ operatorem exhilaret vivificetque. Chaos nostrum consistit in sicco & humido, siccum terram nostram constituit, humidū aquam cœlumque nostrum facit; tenebræ vel caligo philosophorum est nigrum nigro nigrius nigerrimum, dicitur etiam nox philosophica, imo hoc nostrum nigrum refert tenebras ægyptiacas palpabiles, nostrum nigrum etiam palpari potest, colore nigro tingit attrectātis manum, his meis manibus tractavi, oculis spectavi. Hoc nigro apparente jubent philosophi gaudere, quoniam est signum philosophicæ solutionis & bonæ unionis duorum in unam massam. Et hoc nigrum in opere philosophico dominatur tot dies, quot fuerint tenebræ ante creationem exercitus siderum, cujus dux sol, & comes in regimine luna hic diei, ista

nocti

nocti præest, lux successit tenebris in opere Creationis, ante quam sol existeret: sic & in opere philosophico primo lux, estque illa optata albedo, quæ postea nigro succedit, postea sol in opere creationis fuit à Deo factus & hic fuit quasi cœli complementum scilicet syderei, sic & Sol qui est nostra desiderata purpura, qua vestitur noster lapis, est ultimū operis philosophici complementū. Accedo ad plasmationem hominis hic Deus ex terra, quæ videtur mortua, eduxit admirandum illud Micro cosmi plasma, & in id inspiravit Deus spiraculum vitarum; qvod Deus hic facit in plasmatione hominis, hoc naturæ archæus facit in formatione vel confectione Magisterii Philosophici, scilicet in terram seu limū philosophicum philosophicè subactum indit spiritum & animam: hinc illa terra philosophica vivere incipit & in dies incrementum sumit,

mit, donec plene adoleverit; Ex hoc principio philoſophi comparant ſuum opus cum Geneſi Microcoſmi, & qualis analogia ratione materiæ, vaſis, caloris, coctionis, partusque & pariendi temporis hic intercedat, brevi ſermone dicere non licet. Accedo hinc ad articulum reſurrectionis, & hunc plene proceſſus Magiſterii philoſophici probat. Quemadmodum omni animali & plantæ iſta incumbat neceſſitas, ut tandem mortis falcem experiantur & hac falce in pulverem cineremque, per viam corruptionis convertantur. Sic & quoque ſemen antequam germinet putreſcit, poſt putrefactionem reviviſcit, & germinat. Eodem modo in opere philoſophico hic primo materia, quaſi moritur, mortua diſſolvitur in atram terram volatilem, quovis pulvere leviorem, hæc atra terra à philoſophis ſalutatur cadaver, cui eſt color obſcu-

rus,

rus, fœtor instar cadaveris, scilicet fœtor intellectualis, non sensualis, & materia fere corrupta est, omnique vita orbata videtur, non secus ac plantæ semen terræ commissum. Et hanc corruptionem vere esse factam, probat ater ille color apparens, levisq; ater pulvis in vitro conspicuus. Hic pulvis successu temporis reviviscit, & quasi in novam revocatur vitam priori vita longe nobiliorem, & quod hæc materia mortua reviviscat, probant diversi apparentes colores, sed potius intentionales, quam veri; sicque corpora humana in pulverem suum redacta in vitam, priori nobiliorem resurgent, Metamorphosin in opere philosophico observantes. Ægyptii finxerunt suum phænicem. Sicque proprie nihil moritur, quin & moriendo reviviscat. Quæ de pulvere plantarum, vel cinere in plantas resuscitando scribunt philosophi, sunt

cu-

curiosæ contemplationes & resurrectionis possibilitatem probant: Verum omnium evidentissimè hanc articulum probat opus philosophorum, sed placet ad sublimiora Theologiæ Mysteria, quæ solum ex revelatione dependent, accedere Sacræ Trinitatis Mysterium adumbrat nostrum opus philosophicum. In Trinitate tres sunt personæ, sed una duntaxat essentia, inter quas personas differentia duntaxat modalis, non realis intercedit, sed constituũt unam essentiam, ast sic identificantem, ut hæ tres personæ unam duntaxat habeant essentiam, una eadẽque idiomata; Pater est Deus, Filius est Deus, Spiritus sanctus est Deus. Non tamen tres Dii, sed unus Deus, Deus Triunus. Essentia personarum divina identificans est in opere philosophico corpus, spiritus & anima, tres distinctæ res, sed una inter res modaliter distinctas identificans essen-

essentia, identificantes proprietates. E. g. Mas, philosophicus, est quoque foemina philosophica, & viceversa, spiritus est utriusque unus identificans, operationes in omnibus identificantes, Hicque spiritus, qui in triplici entitate identificante inest, est cuilibet entitati sic identificatus, ut in opere nostro patiens sit eodem jure virtuteque agens, quoniã spiritus identificans, in identificatam, vel etiam identificantem Entitatem influit, activat, & patifacit. A Trinitatis Mysterio progredior ad incarnationis Dei arcanum arcanissimum in virgine illibata peractum. Hæc duæ naturæ unitæ, duæ sunt naturæ, unam tamen duntaxat faciunt personam, utut quælibet natura suam peculiarem habeat hypostasin vel existentiam, hic tamen non duas faciunt personas, sed unam, utut illæ naturæ infinitis modis à se in vicem sint distinctæ, in corpore tamen virginali sic unitæ, ut una perso-

facta, cuiq; tamen naturæ idiomatibus suis reservatis, nisi quod Divina humanæ suæ idiomata, quæ de Deo prædicari possunt, communicaverit, sic illa idiomata Divina in humana natura sint identificantia humanæ naturæ idiomata, in Divina non sunt identificantia sed identificata. In opere philosophico est & duarum naturarum in unam Entitatem unio, quæ duæ naturæ sic inter se differunt, ut perfectum & imperfectum, ut completum & incompletum, sed unita inter se idiomata utriusque sunt identificantia & identificata, nõ secus ac in unione Divinæ & humanæ naturæ; nexus diversæ in opere philosophico naturæ dependet etiam à corpore virginali & harum naturarum nexus tam firmus est, ut nunquam dissolutio possit fieri, neque separatio naturarum futura est in æternum, sicque & pulchra hic symbolisatio & quidem in quatuor fidei articulis. Symbolizat

&

& lapis cum Cœna Domini, quemadmodum eam credunt & asserunt Orthodoxi, imo nullum Dogma est Theologicum, cum quo non symbolizet noster lapis, Si etiam Mysterium regenerationis examinamus, & quidem juxta literarum sensum verborum Christi ad Nicodemum. Hanc regenerationem, dico, ipsissimam quasi sistit & demonstrat nostri magisterii philosophici præparatio, imo & hominis conversi inque statum Beatitudinis evecti imaginem denique vivam habet nostra præparatio, multiplicatio, & fermentatio. Quid multis? Lapidis nostri laboratio est quædam Metaphysica, non verbalis sed realis, non cathedralis, sed experimentalis. Sed Finio & ablego lectorem benevolum ad nostrã metaphysicam symbolizantem, quam Deo volente, cum erudito orbe communicaturi sumus.

Soli DEO Gloria.

Camenice, ale herba pitnici odory
Gynosrabay Rotto Canino